

Contents

Umair Haque původně tuto úvahu nabídl na serveru Medium pod názvem [The Bullshit Machine](#).

Jsme ve vlastních životech sotva přítomní; v těch okamžicích, za kterými se jednou budeme ohlížet a ptát se sami sebe... co jsme si mysleli, když jsme mrhali svými životy na věci, na kterých vůbec nezáleží?

Musím se k něčemu přiznat. Jsem unuděný.

Ano: vím. Jsem hříšník. Takže do toho. Upalte mě na hranici svého puritánského kalvinismu; té poctivé a skrz na skrz nudné ideje, že nuda je morální prohřešek; že neklidná mysl je nástrojem Dábla.

Nic není nudnějšího než právě toto – a já se k této myšlence vrátím na konci této eseje; což, jak doufám, bude začátek.

Co mně nudí? Všechno. Blogy knihy hudba umění byznys ideje politika tweety filmy věda matematika technologie... ale víc než to všechno: celý duch této doby, atmosféra těchto časů, tendence tohoto okamžiku; aktuální uspořádání přítomnosti.

Promiňte, ale je to tak. Jsem z toho unuděný, otupělý a zhlouplý.

Kultura, která si cení narcismu víc než individualismu. Politika, která klade „toleranci“ nad přijímání. Ladění, které víc než úctu povzbuzuje cynismus. Občanská společnost, která si víc váží ironie než upřímnosti. Technosofie, která si „data“ považuje víc než pochopení. Společnost, která dává

přednost „příležitostí“ před ohleduplností. Ekonomie, která... ale však to znáte. Pohání nás bezohledněji, abychom brali méně za „práci“, kterou nenávidíme, a kde pracujeme na věcech, které z našich duší do poslední kapky vysávají nadšení, abychom to celé prodali lidem, kteří jsou poháněni bezohledněji, aby brali méně za „práci“, kterou nenávidí, a kde pracují na věcech, které z jejich duší do poslední kapky vysávají nadšení.

Být unuděný neznamená projevovat nezájem. Znamená to být vyčerpaný. Protože člověk je uštváný. A přesně tím směrem – a *jenom* tím směrem – nás výše uvedené hodnoty vedou. K vyčerpání z neustálého, nekončícího, nesmyslného a namáhavého podpírání té smyšlené konstrukce. Z předstírání, že doopravdy chceme být takoví, jací si představujeme, že chtějí být *ostatní*. Ne milovaní, ale populární; ne moudří, ale vychytralí; ne šťastní, ale schopní každého pohotově setřít; ne vzkvétající, ale zvýhodňovaní.

Vyčerpává nás to. Doslova. Tato hra, ve které jako paraziti toužíme po touhách ostatních. Dělá nás to nepřáteli ne jeden druhého, ale sebe sama. Až už nezbývá nic. Ne z toho, kým jsme, ale z lidí, kterými jsme mohli být. Výše zmiňované hodnoty zkracují, omezují a snižují náš potenciál – jako jedinců, jako skupin i jako společností. A tak mně postupně začaly unavovat.

Ah, řeknete si. Ale copak lidstvo tímto vším netrpělo vždy? Prosím. Nemíchejme různé věci. Pokud si nemyslíte, že nebyla doba, kdy se střední třída dařilo; pokud si nemyslíte, že ten pán, který zatím natočil čtyřicet sedm „filmů“ s názvem Pila (Saw), je Alfred Hitchcock této generace; pokud nevěříte, že naše doba má svého Johna Lennona; pokud si nemyslíte, že [Jeff Koons](#) je Picasso... snad chápete, kam tím mířím.

Jsem znuděný něčím, co bych ve zkratce nazval neustálým opakováním kravin. Průmysl kravin. Průmysl kravin, který ze života vyrábí odpad.

Průmysl kravin vypadá zhruba následovně. Narcismus nad tím, kým jste, vede k cynismu nad tím, kým byste mohli být, což vede k průměrnosti v tom, co děláte... což vede k narcismu nad tím, kým jste. Narcismus vede k cynismu a dále k průměrnosti... která vede k narcismu.

Ale ještě bych tento model patu, kterého v životě může dosáhnout lidské srdce, zjednodušil.

Průmysl kravin je tvořen prací, kterou děláme jen proto, abychom mohli žít životy, které nechceme, nepotřebujeme, nemilujeme a které si nezasloužíme.

Všechno je teď práce. Vztahy; hobby; cvičení. I láska. Otravná, nezáživná, neustávající, zjednodušující, nudná, vypočítavá, repetitivní, předvídatelná, analyzovaná, vytěžovaná, měřená a vykonávaná práce.

Práce je kravina. Víte to vy, vím to já; lidstvo to vědělo vždycky. Jasně: musíte pracovat na tom, čeho chcete dosáhnout. Ale o to nejde. Jde o záři nadání; záblesky intuice; doznívání významných činů; vychutnávání prožitků; žár smysluplnosti: díky tomu všemu je život hodnotný, nabitý významem, neuchopitelný, překypující smyslem. To jsou kýžené *výnosy*. Práce je jen prostředek.

Naše životy jsou tedy v tomto směru pomýlené. Obsahují prostředky bez cílů; modelové domovy; skutky, kterých se sice *zhostíme*, ale které neprožíváme naplno.

Pamatujete si, jak jsem na začátku zmínil puritánský

kalvinismus? Ideu, že nudit se je samo o sobě projevem nedostatku ctnosti – a že to samo o sobě je ta nejnudnější myšlenka na světě?

To je ta baterie, která pohání průmysl kravin. Nemáme dovoleno si připustit, že jsme znuďení. Pořád musíme něco *dělat*. Pořád pořád pořád. Ťupat, klikat, potkávat se, pařit, cvičit, sbírat kontakty, přidávat „přátele“. Drsně makat, drsně se bavit, drsně žít. Zlepšovat se. Získávat navrch. Pořád z něčeho těžit, pořád něco uskutečňovat.

Momentík. Přepnu se do režimu hudrujícího děduly. Klik.

Pamatujete si doby, kdy kavárny byly plné přemýšlejících lidí? V dnešní době bych rád viděl lokál, kde nejsou všichni až po uši zabraní do Tinderu-Twitteru-Facebooku-Jiné-zrovna-populární-aplikace. Jako hluboce věřící, shrbení nad září rádoby-duchovního Edenu, do kterého nemohou nikdy doopravdy vstoupit; což je přesně ten důvod, proč jím jsou tak okouzlení. Šance na dokonalý život plný slasti; dokonalý partner, vztah, obecenstvo, práce, tajemství, domov, kariéra; všechno je to vzdálené jen pár kliknutí. Tahleta kultura, co si tu jedeme, je to něco jako výherní automat pro duši. Jackpot vyhraješ, až když to ještě jednou zkusíš... pořád dokola. Kdo by se tím nenechal svést?

Vyhrát tak miliony sledujících, fanoušků, přátel, milenců, dolarů... konec konců, miliarda tweetujících, sdílejících, proklikávajících, projíždějících, listujících lidí, ťupajících na prázdnotu tisíckrát za minutu, se přece nemůže mýlit. Nebo ano?

A v tom je paradox průmyslu kravin. *Děláme* víc, než kdy dřív lidé dělali. Ale nic moc tím *nedosahujeme*; a *stáváme* se díky tomu, zdá se mi, ještě bezvýznamnější.

Zdá se, že čím víc děláme, tím jsme pasivnější. Svolnější. Úslužnější. Jako bychom fungovali jen ze zvyku.

Proč? Jsme dnes něco jako přízraky; ve všem tom okolním šumu žonglujeme s bezpočtem svých tváří; s těmi „já“, která předstíráme na Facebooku, Twitteru, Tumblru, Tinderu a kde všude ještě – ve svém hlavním zaměstnání, při svém vedlejšáku, při svých koníčcích, ve svém hlavním vztahu, s milenci, v celém tom úžasném spektru našich dalších aktivit. Ale tato roztržštěnost dává vzniknout svého druhu schizofrenii; konflikty, disociace, tenze, vykloubenost, obavy, paranoia, bludy. Naše společenské dělohy nepomáhají porodit naše skutečná já; ta já, která překypují nadáním, možnostmi, úžasem.

Ťup ťup ťup. A přesto jsme ve vlastních životech sotva přítomní; v těch okamžicích, za kterými se jednou budeme ohlížet a ptát se sami sebe... co jsme si mysleli, když jsme mrhali svými životy na věci, na kterých *vůbec* nezáleží?

Odpověď samozřejmě zní, že jsme *nemysleli*. Ani necítili. Nemáme už čas myslet. Myšlení je prvotřídní luxus. Cítění je exkluzivní prvotřídní luxus. V době, kdy slušné jídlo, voda, vzdělání a zdravotnictví jsou luxusem, jsou myšlení a cítění aktivity příliš drahé na to, aby je bylo možné společnosti dovolit. Příliš brzdí „růst“; jsou brzdou „produktivity“; zpomalují úporné zrychlování průmyslu kravin.

Takže tak. Jsme tady. Jedeme ze zvyku. Průmysl kravin říká, že malé je vlastně velké; nepřítomnost je přítomnost; jízlivost je vznešenost; lež je pravda. Věříme mu; a on se lačně krmí naší vírou. Čím víc ho krmíme, tím je nenasytnější. Dokud nakonec nejsme vyčerpaní z předstírání, že chceme životy, o kterých si myslíme, že bychom je měli chtít, místo abychom žili životy, o kterých

víme, že bychom je žít mohli.

Nasrat. Prostě to přiznejte. Pravděpodobně jste znudění úplně stejně jako já.

Dobře pro vás.

Vítejte ve světě za průmyslem kravin.